

Затверджую

В.о. директора

комунального закладу

**«Чернігівський обласний науковий
ліцей»**

Чернігівської обласної ради

Галина СЕРДЮК

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ НАУКОВИЙ ЛІЦЕЙ»
ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
на 2025/2026 н. р.**

профільно-адаптаційний (10 рік навчання)

та профільний цикли (11 рік навчання)

**Схвалено рішенням педагогічної ради
комунального закладу
«Чернігівський обласний науковий ліцей»
Чернігівської обласної ради
від 28.09.2025 року, протокол №1**

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

профільно-адаптаційний (10 рік навчання) та профільний цикл (11 рік навчання)

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

РОЗДІЛ I. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ В ЛІЦЕЇ

РОЗДІЛ II. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

РОЗДІЛ III. ОБГРУНТУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

РОЗДІЛ IV. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

РОЗДІЛ V. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

ДОДАТКИ

Нормативно-правове забезпечення (1)

Навчально-методичне забезпечення (2)

Навчальний план (3)

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Комунальний заклад «Чернігівський обласний науковий ліцей» Чернігівської обласної ради (далі – ЛПЦЕЙ) є закладом спеціалізованої освіти, що забезпечує здобуття профільної середньої освіти наукового спрямування.

МІСІЯ ліцею: ми, професійна команда педагогів, науковців, представників творчої інтелігенції, випускники ліцею,

- ✓ гуртуємо старшокласників регіону, здібних до інтелектуальної праці;
- ✓ забезпечуємо розкриття, збагачення та реалізацію особистісного потенціалу;
- ✓ формуємо образ України, у якій наші випускники будуть прагнути жити і творити.

Особистісний потенціал розуміємо як динамічне інтегративне утворення, що забезпечує успішність процесів індивідуалізації, соціалізації та професіоналізації особистості. Особистісний потенціал представлений здібностями, системою знань, умінь та навичок, вольовими якостями, інтересами, цінностями, потребами, цілями, стилем саморегуляції.

ВІЗІЯ ліцею: «О!світ» – освітній хаб, що забезпечує якісну спеціалізовану освіту наукового спрямування для обдарованої молоді регіону.

Виконання поставленого завдання здійснюється засобами створення ефективної системи пошуку й доліцейної підтримки здібних учнів базових шкіл області, реалізації авторської освітньої програми наукового ліцею й багатовекторної мережевої співпраці педагогічного колективу ліцею з активним учительством Чернігівщини, України, Європи.

ЛПЦЕЙ як заклад загальної середньої освіти має профілі навчання, сформовані відповідно до мовно-літературного, суспільно-гуманітарного та STEM-кластерів:

1) природничо-математичний профіль: біолого-хімічна галузь знань (STEM-кластер);

2) техніко-технологічний профіль: математична, інформаційна галузі знань (STEM-кластер);

3) суспільно-гуманітарний профіль: мовна галузь знань (мовно-літературний кластер);

4) суспільно-гуманітарний профіль: економіко-правова галузь знань (суспільно-гуманітарний кластер).

Головними завданнями ЛПЦЕЮ є:

1) підготовка майбутнього вченого, особистості, здатної до інноваційної діяльності, прийняття системних рішень, зокрема в критичних ситуаціях;

2) провадження освітньої діяльності на основі підходів дослідно-орієнтованого навчання, спрямованої на залучення та підготовку учнівської молоді до наукової і науково-технічної діяльності;

3) забезпечення здобуття учнями освіти відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти та стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування, зокрема завдяки системній роботі з використання завдань та досліджень високого рівня складності (олімпіадних, турнірних, проєктно-конкурсних тощо);

4) забезпечення поглибленого вивчення профільних предметів та набуття компетентностей, необхідних для подальшої наукової і науково-технічної діяльності;

5) навчання на засадах загальнонаціональних цінностей, формування громадянської позиції, власної гідності, патріотичного виховання, академічної доброчесності;

6) пошук і відбір для навчання обдарованих дітей, які виявляють здібності до навчально-дослідницької, дослідницько-експериментальної, наукової, конструкторської, винахідницької, пошукової діяльності;

7) розроблення та впровадження нових освітніх технологій і форм організації освітнього процесу;

8) розвиток співпраці із закладами вищої освіти та науковими установами;

залучення діячів науки, працівників підприємств, установ, організацій, представників професійних асоціацій відповідно до профілю наукового ліцею до освітнього процесу, керівництва проєктними групами учнів.

ЛПЦЕЙ як заклад загальної середньої освіти III ступеня одночасно з освітою наукового спрямування забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти.

Ключовою метою освітньої програми ЛПЦЕЮ є розвиток наукового світогляду здобувачів освіти та забезпечення розвитку дослідницької компетентності через безпосереднє залучення до навчальної наукової, конструкторської, винахідницької та пошукової діяльності відповідно до Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування.

У процесі реалізації освітньої програми ліцею здійснюється:

1) **формування та розвиток наукового світогляду** як цілісної системи наукових, філософських, політичних, моральних, правових, естетичних понять, поглядів, переконань і почуттів, які визначають ставлення учня до навколишньої дійсності й до себе. Основу наукового світогляду становлять погляди і переконання, що сформувалися на базі знань про природу та суспільство і стали внутрішньою позицією особистості.

2) **розвиток критичного мислення** – це наукове мислення, суть якого полягає в ухваленні ретельно обміркованих та незалежних рішень. Йому притаманні такі властивості, як усвідомленість та самовдосконалення, адже мислити критично – означає вільно використовувати розумові стратегії та операції високого рівня для формулювання обґрунтованих висновків і оцінок, прийняття рішень.

Основні завдання освітньої програми:

- пошук і відбір для навчання обдарованих дітей, які виявляють здібності до дослідницької, винахідницької та конструкторської діяльності;
- цілеспрямований, поступовий розвиток дослідницької компетентності в неперервному освітньому процесі в інтегрованому освітньому середовищі;

- забезпечення поглибленого вивчення профільних предметів і набуття компетентностей, які необхідні для подальшої наукової та науково-технічної діяльності, загалом для професійного самовизначення;
- сприяння зацікавленості здобувачів освіти у виборі кар'єри, пов'язаної з науковою та науково-технічною творчістю;
- популяризація науки, підвищення загальнонаукової грамотності суспільства загалом, формування ціннісного ставлення до науки та наукової діяльності.

За рівнем підготовки здобувачів освіти освітня програма ЛІЦЕЮ є програмою вищого рівня (**професійного спрямування**) та сприяє реалізації власного потенціалу до наукової та/або науково-технічної творчості, професійному самовизначенню.

За рівнем і ступенем інтеграції освітня програма ліцню є **галузевою** та передбачає поєднання в програмі різних напрямів однієї галузі знань на кожному із профілів навчання.

Освітню програму комунального закладу «Чернігівський обласний науковий ліцей» Чернігівської обласної ради побудовано з урахуванням таких **принципів**:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту та очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

I. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ

ЛПЦЕЙ, як заклад профільної середньої освіти наукового спрямування, забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти та реалізує освітню програму, що передбачає пілотування змісту старшої профільної школи НУШ, формування дослідницької, аналітичної та проєктної компетентностей здобувачів освіти відповідно до їхніх інтересів, здібностей та обраного профілю навчання.

Випускники ЛПЦЕЮ отримують свідоцтво про повну загальну середню освіту державного зразка. Критерії відбору учасників освітньої програми ЛПЦЕЮ визначаються відповідно до її **основної мети та завдань**.

Учасниками освітньої програми можуть бути:

- випускники 9-х класів закладів загальної середньої освіти Чернігівської області та м. Чернігова;
- учні, які пройшли **конкурсний відбір** згідно з Порядком зарахування до ліцею та були зараховані до ліцею станом на 01 вересня кожного поточного року (для 10-х класів) або ж продовжують навчання в ліцеї в 11 класі;
- учні, які **виявили інтерес до науково-дослідницької та проєктної діяльності**, володіють потенціалом для успішного навчання за профільною програмою і за станом здоров'я можуть навчатися в закладі.

Основні критерії відбору

1. **Навчальна мотивація:** свідоме зацікавлення у навчанні за обраним профілем; готовність до академічного навантаження відповідно до обраного профілю, самостійного здобуття знань і роботи в команді.
2. **Інтелектуальні здібності** визначаються під час вступних випробувань (тестування, співбесіда); охоплюють логічне мислення, здатність до аналізу, узагальнення, моделювання.

3. **Академічна підготовка:** рівень навчальних досягнень за курс базової школи (достатній/високий); глибина знань з ключових дисциплін, пов'язаних із профілем навчання.
4. **Дослідницький потенціал:** досвід участі в конкурсах, олімпіадах, дослідницьких чи проєктних заходах (Міжнародних олімпіадах, конкурсах, Всеукраїнських конкурсах винахідницьких і раціоналізаторських проєктів, науково-технічної творчості; II, III, IV етапах Всеукраїнських учнівських олімпіад з предметів, які є профільними; II, III етапах Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України); готовність до участі в науковій, технічній, творчій діяльності (МАН, турніри, конкурси, хакатони тощо).
5. **Гнучкість і проєктне мислення:** уміння працювати з інформацією, застосовувати знання в нових ситуаціях, долати навчальні виклики; здатність до проєктного планування, саморефлексії, співпраці.
6. **Знання іноземної мови** обов'язкове для профілів, де активно використовуються іноземні джерела (суспільно-гуманітарний); розглядається як додаткова перевага для інших профілів.
7. **Результативність навчання в Дистанційній науковій школі ЛПЦЕЮ:** під час навчання в Дистанційній науковій школі ліцею (протягом 9 класу), успішне складання підсумкового тестування.

Орієнтири для профільного вибору. Під час вступу важливо, щоб майбутні здобувачі освіти усвідомлювали зміст і вимоги обраного профілю навчання; розуміли, що навчання ґрунтується на індивідуальних та групових дослідницьких проєктах; були готові працювати в освітньому середовищі, орієнтованому на розвиток критичного мислення, цифрових навичок і соціальної відповідальності.

Портрети вступника ЛПЦЕЮ

Розділ описує ключові характеристики майбутніх учнів, які можуть успішно навчатися в Чернігівському обласному науковому ліцеї. Ці описи

розроблені в процесі стратегічних сесій за участю педагогічної команди, представників батьківської громадськості та партнерів ліцею й ґрунтуються на багаторічному досвіді відбору та супроводу обдарованих дітей.

Портрети вступника дають змогу не лише визначити вимоги до знань і навичок, а й привертають увагу до цінностей, особистісних якостей, інтересів та здібностей, що сприятимуть ефективному освітньому процесу, організованому в старшій профільній школі. Вони допомагають:

- майбутнім абітурієнтам і їхнім батькам зорієнтуватися в специфіці кожного профілю та оцінити власну готовність до навчання;
- педагогам та адміністрації ЛІЦЕЮ чітко формулювати очікувані результати й будувати індивідуальні освітні траєкторії;
- удосконалити процес профорієнтації та мотиваційних заходів серед учнів 9-х класів закладів загальної середньої освіти області.

Портрети вступника розкривають п'ять ключових компонентів:

1. **Знання та навички** – рівень академічної підготовки з базових і профільних предметів, уміння аналізувати інформацію та застосовувати її на практиці.
2. **Інтереси** – коло захоплень та тематик, що мотивують вступників до поглибленого навчання та дослідницької діяльності.
3. **Спрямування, нахили, здібності** – пізнавальні стилі, аналітичні або творчі нахили, уміння працювати самостійно та в команді.
4. **Цінності та особистісні якості** – відкритість до нового, самодисципліна, відповідальність, емпатійність, наполегливість у досягненні цілей.
5. **Мотивація до навчання** – внутрішня готовність долати труднощі, розвиватися в обраній галузі та брати участь у проєктно-дослідницькій діяльності ліцею.

Профіль	Знання та навички	Інтереси	Спрямування, нахили, здібності	Цінності та особистісні якості
Техніко-технологічний (математична,	Високий рівень знань з математики та інформатики	Точні науки, ІТ, технології	Самоорганізація, аналітичне мислення	Мотивація до навчання

Профіль	Знання та навички	Інтереси	Спрямування, нахили, здібності	Цінності та особистісні якості
інформаційна галузь знань)	Алгоритмічне мислення Уміння працювати з інформацією, будувати цифрові моделі	Конструювання, винахідництво	Уміння аналізувати, узагальнювати, будувати логічні ланцюги	Наполегливість, відсутність шкідливих звичок Відкритість до нового
Природничо-математичний (біолого-хімічна галузь знань)	Високий рівень знань з біології та хімії Екологічні та дослідницькі навички	Природничі науки, екологія Туризм, медицина, експерименти	Натуралістичний інтелект Емпатійність, спостережливість	Бережливе ставлення до природи Наполегливість, самодисципліна
Суспільно-гуманітарний (мовна галузь знань)	Високий рівень знань української та англійської мов Комунікативні навички, робота з текстами	Вивчення мов, літератури Журналістика, культура, історія	Лінгвістичний інтелект Креативність, здатність до міжкультурного діалогу	Відкритість до світової культури Мотивація до навчання, наполегливість
Суспільно-гуманітарний (економіко-правова галузь знань)	Високий рівень знань історії та математики Командна робота, комунікативні навички	Економіка, підприємництво Право, політика, волонтерство	Аналітичне мислення, генерація ідей Логічність, креативність	Соціальна активність, відкритість до нового Прийняття унікальності інших

Таким чином, «портрети вступника ЛІЦЕЮ» є своєрідним орієнтиром для вступників, педагогів і партнерів ліцею та сприяють узгодженості вимог, цілей і результатів навчання в умовах реалізації змісту старшої профільної школи НУШ.

РОЗДІЛ II. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес у ЛПЦЕІ поєднується з участю та/або підготовкою учнів до наукової, науково-технічної, навчально-дослідницької, дослідницько-експериментальної, конструкторської, винахідницької та пошукової діяльності відповідно до Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Освітній процес організовується в **безпечному освітньому середовищі**.

Організація освітнього процесу в ЛПЦЕІ може здійснюватись в **очному і дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими**. Таке поєднання доречне для різного виду занять (практичні, лабораторні заняття проводяться в очному режимі, лекційні – у дистанційному). Можливо застосовувати також для різних груп одного класу: частина учнів класу навчається очно, інша – дистанційно в асинхронному режимі, з можливістю надання учням підтримки через проведення консультацій в синхронному режимі. В очному режимі можлива організація навчання по змінах або переведення навчання з окремих предметів на дистанційну форму.

Отже, основними формами організації освітнього процесу в ЛПЦЕІ є :

- 1) очна, дистанційна та змішана.;
- 2) колективна, індивідуальна, парна, групова.

Головними типами окремих занять є: урок/заняття формування дослідницьких компетентностей; їхнього розвитку; перевірки та/або оцінювання досягнення означених компетентностей; їх корекції; інтегрований, комбінований урок/заняття тощо.

Формування знань учнів, крім уроку відповідного типу, можна проводити на **лекції, конференції, екскурсії** тощо. Якщо досліджуваний матеріал ґрунтується на добре засвоєному раніше й добре викладений у підручнику, навчальних посібниках, викладач може провести з відповідної теми **конференцію**, організувати дискусію учнів. На формування знань учнів націлена й **випереджальна консультація**, що дає можливість викладачу розібрати вже вивчений на уроці матеріал з тими учнями, які його не засвоїли. З

метою формування вмінь і навичок учнів, крім уроку, у ЛПЦЕІ проводяться **навчально-практичні заняття**. Ця форма організації навчання, що цілеспрямовано поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт, найбільш ефективно сприяє досягненню поставленої мети. Відмінність навчально-практичного заняття від відповідного типу уроку – у його меншій регламентації й більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності.

Різного роду експериментальні завдання, передбачені програмою з природничих дисциплін, виконуються **на заняттях із практикуму**. На цих заняттях учні, використовуючи різноманітні прилади та інструменти, виконують різні експериментально-практичні роботи. Ця форма організації навчання спрямована на те, щоб «озброїти» учнів елементарними експериментально-практичними вміннями та навичками.

Повторення й систематизація знань, крім уроку відповідного типу, можуть проводитися у **формі оглядових лекцій, конференцій, екскурсій, консультацій**. Зокрема, **оглядова лекція** характеризується специфікою матеріалу для викладу, підбраного з урахуванням сформованих знань учнів. На цій лекції доцільно виділити стрижневі моменти теми, розділу. На **оглядовій конференції** обговорюються ключові положення вивченого матеріалу, розкриваються нові узагальнювальні підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Закріплення й удосконалювання знань можна, крім уроку відповідного типу, проводити на **семінарі, заключній конференції, екскурсії** тощо. Семінар як форма організації навчання об'єднає бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору.

Рекомендовано використовувати: заняття в музеї, екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести,

інтерактивні, інтегровані уроки, дискусійну панель, класи взаємонавчання, відеорепортажі, пресконференції, ділові ігри, конкурси, проєкти тощо.

Наприклад, на навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із різними експонатами в музеї, із роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються в природі. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами, стендами, спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Контроль засвоєння учнями знань, крім уроку, може здійснюватися у формі **заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття, іспиту**. Доречно практикувати заліки у формі суспільних оглядів знань із різних розділів вивченої тематики. Вони проводяться після попередньої підготовки учнів з окремих розділів програми. Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень засвоєння учнями знань, умінь і навичок.

Контрольні функції навчання реалізує також **олімпіада**, що припускає рішення найбільш допитливими та цілеспрямованими школярами оригінальних задач, виконання незвичайних, підвищеної складності завдань. У ході олімпіади виявляється загальний рівень викладання предмета й розвитку учнів.

Функцію контролю знань виконує й **навчально-практичне заняття**. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед викладачем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій навчання. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу перед учителем, майстром.

Ураховуючи, що в ліцеї освітня діяльність здійснюється на основі підходів дослідно-орієнтованого навчання, спрямованої на залучення та підготовку учнівської молоді до наукової і науково-технічної діяльності доречним є залучення діячів науки, працівників підприємств, установ,

організацій, представників професійних асоціацій відповідно до профілю наукового ліцею до освітнього процесу. Формат наукових заходів: тижні наук, круглі столи, вебінари, майстер-класи, конференції, конкурси, виставки, турніри, дебати, зустрічі з науковцями тощо.

Матриця відповідності профілів навчання Чернігівського обласного наукового ліцею створена з метою чіткого структурування змісту освітнього процесу та визначення пріоритетів кожного профілю на основі чинної структури закладу. Вона дає можливість співвіднести **галузі знань та профільні предмети із ключовими компетентностями Нової української школи (НУШ) та формами організації навчальної діяльності**, які забезпечують комплексний розвиток особистості учня.

Профільне навчання в ЛІЦЕЇ базується на принципах **дитиноцентризму, інтегрованості, академічної свободи та дослідницької спрямованості**. Саме тому організація освітнього процесу охоплює різноманітні форми роботи, що виходять за межі традиційних уроків і стимулюють активну пізнавальну діяльність учнів. До них належать:

- **поглиблене вивчення профільних предметів**, що ґрунтується на не тільки на збільшенні кількості годин, але й на використанні сучасних методів викладання для розвитку системного й критичного мислення;
- **інтегровані курси та міждисциплінарні модулі**, що допомагають поєднати знання з кількох галузей і дають можливість установити практичні зв'язки між науками;
- **дослідницькі проєкти та науково-експериментальна діяльність у співпраці з МАН України, закладами вищої освіти та науковими установами**;
- **робота в STEM- та IT-лабораторіях**, що дає учням можливість розробляти власні моделі, прототипи й програми, проводити експерименти й випробування;

- **соціальні та громадські ініціативи**, включно з дебатами, волонтерськими проєктами та симуляціями, які формують лідерські якості й навички співпраці;
- **індивідуальні освітні траєкторії та консультації з наставниками**, що забезпечує особистісний підхід до кожного здобувача освіти.

Профіль навчання	Галузь знань / Предмети	Поглиблене вивчення	Ключові компетентності НУШ	Форми освітньої діяльності
1. Природничо-математичний (біолого-хімічна галузь)	Біологія, хімія, екологія, математика	Біологія, хімія	Природничо-наукова Математична Екологічна грамотність Уміння вчитися	Лабораторні практикуми Науково-дослідницькі проєкти (роботи МАН) Тематичні експедиції Участь у конкурсах та турнірах
2. Техніко-технологічний (інформаційн, математична галузі)	Інформатика, технології, математика	Інформатика, математика	Математична Технологічна Цифрова Ініціативність і підприємливість	Проєкти в галузі IT і STEM Хакатони, олімпіади з програмування Робототехніка Співпраця з IT-компаніями
3. Суспільно-гуманітарний (мовна галузь)	Українська мова і література, іноземні мови, історія, культура	Українська мова і література, англійська мова	Комунікативна Культурна грамотність Соціальна й громадянська Мовна	Літературні студії Дебатні клуби Проєкти міжкультурного обміну Публічні виступи, есеї
4. Суспільно-гуманітарний (економіко-правова галузь)	Право, економіка, історія, громадянська освіта	Історія, право, економіка	Громадянська Економічна грамотність	Соціальні ініціативи Юридичні симуляції

			Соціальна активність Уміння працювати з інформацією	Шкільне підприємництво Фінансово-правові кейси
--	--	--	--	---

Упровадження таких форм організації освітнього процесу сприяє тому, що учні не лише поглиблюють знання у вибраній галузі, але й розвивають **ключові компетентності** – від математичної, природничої та цифрової до соціальної, комунікативної й підприємницької. Матриця відображає **баланс між академічною підготовкою, практичною діяльністю та розвитком soft skills**, необхідних для успішного навчання у вищій школі та подальшої професійної реалізації. Вона також допомагає педагогам планувати освітній процес відповідно до потреб здобувачів освіти та вибудовувати ефективну профорієнтаційну роботу на всіх етапах навчання.

ЛПЦЕЙ орієнтує освітній процес на те, щоб випускники стали **АГЕНТАМИ ЗМІН** – відповідальними, соціально активними, конкурентоспроможними громадянами України, готовими до подальшого навчання, професійного розвитку та особистого життя в умовах глобальних викликів. **Портрет випускника** відображає ключові цілі освітньої програми ЛПЦЕЮ та визначає, якими якостями, компетентностями та цінностями повинні володіти учні після завершення навчання.

Основні складові портрета випускника:

- 1. Уміння формувати свій простір життя та піклуватися про власне здоров'я.**
 - Якості: відповідальність, стійкість, самодостатність, оптимізм, сміливість.
- 2. Уміння будувати гармонійні відносини з іншими людьми.**
 - Якості: дисципліна, чесність, емоційна збалансованість, відкритість, життєрадісність, прийняття себе та інших.
- 3. Високий розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь НУШ.**

- Якості: працелюбність, активність, креативність, пошукова активність, багатогранність, уміння досягати результату.
- 4. Уміння поєднувати особисті прагнення з інтересами колективу й суспільства (соціальна адаптивність).**
 - Якості: чутливість до інших, щирість, толерантність, патріотизм, вміння виражати власні ідеї та визнавати досягнення інших.
- 5. Уміння створювати надійний колектив і працювати в ньому**
 - Якості: культура, взаємодопомога, взаємовідповідальність, лідерські здібності, щедрість.
- 6. Уміння інтегруватися в суспільство та бути соціально активним громадянином.**
 - Якості: корисна громадська активність, здатність жити в мінливому світі, самоврядування, обмін цінностями, сталі життєві принципи.
- 7. Уміння будувати образ майбутнього і планувати власний розвиток**
 - Якості: перспективність мислення, цілісність, вміння мріяти креативно та продуктивно, еволюційність поглядів.

Форми організації освітнього процесу в ЛПЦЕІ вибудовані так, щоб забезпечити повну реалізацію потенціалу кожного здобувача освіти від моменту вступу до випуску. Вони поєднують поглиблене вивчення профільних предметів, міждисциплінарні інтегровані курси, науково-дослідницьку та проєктну діяльність, індивідуальні освітні траєкторії та співпрацю з університетами, науковими установами й соціальними партнерами. Такий підхід сприяє досягненню цілей, визначених у портреті випускника ЛПЦЕЮ: розвитку особистісної автономії, соціальної відповідальності, лідерських якостей і готовності діяти як агенти змін у суспільстві. Завдяки цілісній системі форм роботи освітній процес виходить за межі аудиторного навчання та створюються умови для практичного застосування знань і формування компетентностей, необхідних для подальшого навчання, професійного зростання та активної громадянської позиції.

РОЗДІЛ III. ОБГРУНТУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ на 2025/2026 н.р.

Навчальний план комунального закладу «Чернігівський науковий ліцей» Чернігівської обласної ради реалізує освітню програму на основі відповідної законодавчої бази (див. додаток). Наскрізними змістовими лініями є екологічна безпека та сталий розвиток, громадянська відповідальність, здоров'я та безпека, підприємливість і фінансова грамотність. Відповідний навчальний зміст інтегрується в навчальні предмети (курси), які вивчають здобувачі освіти.

Основним засобом реалізації призначення ліцею є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм на рівні стандарту та на профільному рівні (відповідно до профілю навчання), що дасть змогу випускнику скласти зовнішнє незалежне оцінювання/НМТ із предметів, обраних для подальшого навчання в закладах вищої освіти та пов'язаних з майбутньою професією. Освітня програма ліцею спрямована на формування відповідних **компетентностей** (реалізація Державного стандарту повної загальної середньої освіти), а саме: уміння вчитися, спілкуватися державною, рідною та іноземними мовами, математичної і базової компетентності в галузі природознавства і техніки, інформаційно-комунікаційної, соціальної, громадянської, загальнокультурної, підприємницької і здоров'язбережувальної. Освітня програма ліцею передбачає розвиток **предметних (галузевих) компетентностей** (комунікативна, літературна, мистецька, міжпредметна естетична, природничо-наукова і математична, проектно-технологічна та інформаційно-комунікаційна, суспільствознавча, історична і здоров'язбережувальна компетентності) Реалізація освітньої програми ґрунтується на засадах особистісно зорієнтованого, діяльнісного підходів, що реалізовані в освітніх галузях: "Мови і літератури", "Суспільствознавство", "Мистецтво", "Математика", "Природознавство", "Технології", "Здоров'я і фізична культура". При цьому особистісно орієнтований підхід до навчання забезпечує розвиток академічних, соціокультурних, соціально-психологічних та інших здібностей учнів.

Забезпечення процесу формування компетентностей в ліцеї буде здійснюватися через: діяльнісну спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, практичну спрямованість навчання, установлення причинно-наслідкових зв'язків через створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності, установлення та реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання й підвищує рівень загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу й формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх у нові ситуації. Діяльнісний підхід спрямований на розвиток умінь і навичок здобувачів освіти, застосування здобутих знань у практичних ситуаціях, пошук шляхів інтеграції до соціокультурного та природного середовища.

Оскільки заклад надає спеціалізовану освіту наукового спрямування одночасно (паралельно) з профільною середньою освітою, вивчення навчальних предметів (курсів) і виконання дослідницьких навчальних завдань відбувається в межах однієї або декількох освітніх галузей (шляхом вивчення інтегрованих предметів (курсів) та здійснення міжгалузевих досліджень). Зокрема, природничо-математичний профіль передбачає вибір біолого-хімічної галузі знань з поглибленим вивченням біології, хімії; техніко-технологічний – реалізацію інформаційної, математичної галузей знань з поглибленим вивченням математики та інформатики; суспільно-гуманітарний профіль зорієнтований на: філологічну галузь знань з поглибленим вивченням іноземної мови, історії України та економіко-правову галузь знань з поглибленим вивченням економіки, правознавства, історії України.

Навчальний план Чернігівського обласного наукового ліцею Чернігівської обласної ради складений відповідно до наказів МОН України від

20.06.2025 №890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», від 10.10.2024 р. №1451 «Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї)», листа МОН від 13.08.2025 р. № 1/16828-25 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році» та на основі **Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування**, який визначає зміст спеціалізованої освіти наукового спрямування, що здобувається на рівні профільної середньої освіти; загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти закладів спеціалізованої освіти наукового профілю; додаткові до визначених державними стандартами загальної середньої освіти вимоги до компетентностей та результатів дослідно-орієнтованого навчання.

Упровадження спеціалізованої освітньої програми наукової освіти забезпечується через реалізацію інваріантної, а здебільшого варіативної частини навчального плану (поглиблене та розширене вивчення окремих предметів, додаткові предмети та курси за вибором учнів, факультативи тощо). Для реалізації освітньої програми застосовується порядок поділу класу на групи під час вивчення профільних предметів, а саме:

англійської мови (суспільно-гуманітарний профіль (не більш як на три групи з кількістю учнів не менше восьми осіб),

хімії, біології (на дві підгрупи) на природничо-математичному профілі;

алгебри, геометрії, інформатики (техніко-технологічний профіль).

Освітньою програмою передбачене формування міжкласних груп з учнів різних класів одного або різних років навчання з метою забезпечення дослідницької діяльності, виконання досліджень і розробок за вибором освітнього закладу.

Варіативна складова базового навчального плану розподілена на вивчення профільних навчальних предметів (курсів).

Відповідно до концепції закладу щодо формування наукового світогляду, особистісного зростання здобувачів освіти ліцею, розвитку їхньої психологічної культури та відповідно до професійних інтересів передбачене вивчення факультативних курсів для міжкласних груп (10-і класи).

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження в ліцеї становить 1330 годин (10- і, 11-і класи). Загальне тижневе навантаження учня становить – 33 години (без уроків фізичної культури) при п'ятиденному навчальному тижні. Загальний тижневий обсяг навантаження закладу (без уроків фізичної культури) – 264 години (8 класів ліцею).

У ліцеї організований двотижневий цикл навчання (6/5 днів). За умови організації в науковому ліцеї шестиденного навчального тижня (або повного навчального дня) загальна кількість навчальних годин на тиждень може збільшуватися на 3 години (відповідно до п. 3 розділу III «Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти» Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування). У поточному навчальному році (2025/2026 н.р.) шестиденний навчальний тиждень містить викладання предмета «Захист України» на базі закладу-партнера Чернігівський ліцей з ПВФП. Ідеться про кожну 1-у, 3-ю суботу місяця (відповідно 10-і, 11-і класи). Навантаження в 6-денний тиждень збільшено на 1 годину та становить 34 години (для учнів 11-х класів).

Навчальний план для 10-х класів ліцею містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо. Навчальний план для учнів 10-х класів складений відповідно до наказу МОН України від 20.06.2025 №890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» та згідно з таблицями 1-2, які містять перелік базових предметів, який містить окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів, і таблицею 3, яка визначає

кількість годин для вивчення профільних предметів. Відповідно до п.2 розділу III «Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти» Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування науковий ліцей має право здійснювати перерозподіл годин між освітніми галузями базового навчального плану, затвердженого відповідним державним стандартом загальної середньої освіти (у межах 50 % для профільної середньої освіти наукового спрямування), на користь вивчення навчальних предметів (курсів) профільної освітньої галузі, що забезпечують формування дослідницької компетентності та результатів дослідно-орієнтованого навчання здобувачів освіти

Навчальний план **10 класу техніко-технологічного профілю** містить перелік базових предметів: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України». Техніко-технологічний профіль навчання передбачає поглиблене вивчення предметів природничо-математичного і технологічного циклів. У межах профілю обрано технологічну галузь знань. Поглиблено вивчаються такі предмети: «Алгебра», «Геометрія», «Інформатика».

Кількість годин інваріантної складової в **10 класі техніко-технологічного профілю** складає **27,5 годин (без фізичної культури)** з урахуванням, що збільшилась на 0,5 кількість годин на вивчення курсу «Захист України». У 10 класі техніко-технологічного профілю передбачено 7,5 додаткових годин на вивчення профільних дисциплін (табл.2), які розподілено таким чином:

4 години – на вивчення математики;

0,5 годин – на вивчення інформатики.

Було здійснено перерозподіл кількості годин: курс «Громадянська освіта» – 1 година замість 2 годин; біологія та екологія – 1 година замість 2 годин; географія – 1 година замість 1,5; хімія – 1 година замість 1,5. Вивчення інтегрованого курсу «Література (українська та зарубіжна)» дало можливість

вивільнити 1 годину. У підсумку 4 години, які вивільнились, було розподілено між математикою (1 година) та інформатикою (3 години), що сумарно з додатковими годинами дало можливість забезпечити профільне вивчення математики (8 годин) та інформатики (5 годин) у відповідності до табл. 3 Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня). Перерозподіл годин природничої, історичної та громадянської галузей освіти узгоджується з п. 2 розділу III «Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти» Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування. Профільні предмети, на користь яких зроблено вибір, відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних предметів.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується **вибірково-обов'язковими предметами**: («Інформатика», «Технології». «Інформатика» вивчається на профільному рівні. «Технології» - на рівні стандарту (1,5 год. протягом навчального року).

1 додаткова година використана для пілотування профільного курсу за вибором «Теорія ймовірностей та математична статистика».

2 додаткові години, які залишились, були використані для факультативних курсів (змінні групи). Факультативні курси обумовлені потребою формувати світогляд учнів, розкривати творчий, інтелектуальний потенціал молоді, професійні інтереси старшокласників. Також важливо за умов воєнного часу гармонізувати розвиток особистості учнів, відкрити внутрішні ресурси захисту від стресових ситуацій.

Навчальний план **10 класу природничо-математичного профілю** містить перелік базових предметів: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Географія», «Фізика і астрономія», «Фізична культура», «Захист України».

Природничо-математичний профіль навчання передбачає поглиблене вивчення предметів природничо-математичного циклу: «Біологія і екологія»,

«Хімія». У межах природничо-математичного профілю навчання обрано біохімічну галузь знань.

Кількість годин інваріантної складової в 10 класі природничо-математичного профілю складає **27,5 годин** з урахуванням збільшення на 0,5 годин на вивчення курсу «Захист України» (без фізичної культури) – табл. 2.

7,5 додаткових годин на вивчення профільних дисциплін розподілено таким чином:

3 години – на вивчення біології та екології (сумарно 5 годин);

0,5 години – на вивчення хімії.

Було здійснено перерозподіл кількості годин: курс «Громадянська освіта» – 1 година замість 2 годин; фізика і астрономія – 2 години замість 3 годин. Вивчення інтегрованого курсу «Література (українська та зарубіжна)» дало можливість вивільнити 1 годину. У підсумку 3 години, які вивільнились, було розподілено між хімією (2 години) та математикою (1 година), що сумарно з додатковими годинами дало можливість забезпечити профільне вивчення хімії (4 години) у відповідності до табл. 3 Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня та підсилити вивчення математики. Перерозподіл годин природничої галузі узгоджується з п. 2 розділу III «Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти» Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування. Кількість годин для вивчення профільних дисциплін визначена згідно з таблицею 3.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами: «Інформатика», «Технології», що вивчаються на рівні стандарту (години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами по 1,5 год. протягом навчального року).

1 додаткова година використана для пілотування профільного курсу за вибором «Курс особистісного розвитку та кар'єрного орієнтування» (здоров'язберезувальна галузь).

3 додаткові години, які залишились, були використані для факультативних курсів (змінні групи).

Навчальний план **10 класу суспільно-гуманітарного профілю (філологічна галузь знань)** містить перелік базових предметів: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Природничі науки» («Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»), «Фізична культура», «Захист України».

Навчальний план для 10 класу суспільно-гуманітарного профілю складений згідно з таблицею 1 до Типової освітньої програми (з експериментальними інтегрованими курсами). Суспільно-гуманітарний профіль навчання передбачає поглиблене вивчення предметів суспільно-гуманітарного циклу. У межах суспільно-гуманітарного профілю навчання обрано історичну та мовну галузі знань. Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів: «Англійська мова», «Історія України», які вивчаються поглиблено за рахунок годин, відведених Навчальним планом для профільних предметів і спеціальних курсів. Орієнтуємося на перший варіант Навчального плану (таблиця 1). Кількість годин для вивчення профільних дисциплін визначена відповідно до таблиці 3 (Типової освітньої програми).

Кількість годин інваріантної складової в 10 класі суспільно-гуманітарного профілю (мовна галузь знань), де викладається один із двох інтегрованих курсів «Природничі науки», складає **24 години (+0,5 годин курсу «Захист України»)**. На вивчення профільних предметів і спеціальних курсів передбачено **9 годин**, які розподілено таким чином:

1 година – на вивчення зарубіжної літератури (сумарно 2 години);

3 години – на вивчення англійської мови (сумарно 5 годин);

3 години – на вивчення німецької мови як другої іноземної. Друга іноземна мова вивчається за рахунок годин, відведених Навчальним планом для профільних предметів і спеціальних курсів (у першому варіанті Навчального плану, таблиця 1) – відповідно до Типової освітньої програми.

1 година – на вивчення профільного курсу «Основи ділового спілкування англійською мовою» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам», відповідно до чинної редакції навчальної програми «Основи ділового спілкування англійською мовою», зареєстрованої в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №4.0008 – 2022).

Відповідно залишається 1 година (із 9). **З 2 додаткових годин 1 година** використовується на індивідуальну роботу з англійської мови.

У підсумку залишається **2 години**, які використовуються для факультативних курсів (змінні групи).

На викладання вибірково-обов'язкових предметів відводиться **3 години**. Було обрано два предмети: «Інформатика» (1,5 годин), «Мистецтво» (1,5 години), які будуть викладатися впродовж двох років навчання.

Навчальний план **10 класу суспільно-гуманітарного профілю (економіко-правова галузь знань)** містить перелік базових предметів: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Природничі науки» («Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»), «Фізична культура», «Захист України».

Кількість годин інваріантної складової в **10 класі економіко-правової галузі знань (суспільно-гуманітарний профіль)** теж складає **24 години (без фізичної культури)**.

Передбачено 9 додаткових годин на вивчення профільних дисциплін (табл.2). З них:

3 години розподілено на профільне вивчення економіки;

3 години – на вивчення правознавства;

2 години – на вивчення всесвітньої історії;

1 година – на вивчення профільного курсу «Географія релігій»

3 2 додаткових годин 1 година відводиться на індивідуальну роботу з математики. У підсумку залишається **1 година**, яку використовуємо для системи факультативів.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується **вибірково-обов'язковими предметами**: («Інформатика», «Технології». «Інформатика» вивчається на профільному рівні. «Технології» - на рівні стандарту (1,5 год. протягом навчального року).

Отже, маємо **8 годин** (техніко-технологічний профіль – 2, природничо-математичний – 3, суспільно-гуманітарний (мовна галузь) – 2, суспільно-гуманітарний (економіко-правова галузь) – 1 година), які використовуємо для факультативних курсів:

Факультативні курси, запропоновані для змінних груп:

1. **«Іноземна мова в професійному самовизначенні»** (автори: Шестаковська О.Л.; Слабченко І.М.; Коньок Д.Ю.)
2. **«Політична географія»** (автори: Топузов О. М. та Назаренко Т. Г.)
3. **«Основи фінансової грамотності»** (автори: Смовженко Т. С., Кравченко І. С.)
4. **«Юний фармацевт»** (автори: Бобкова О.С., Кравченко В.Л.; Лист ІТЗО від 20.07.2015 № 14.1/12-Г-909)
5. **«Основи медичної хімії»** (автор Бурлака Л.А.; лист ІТЗО від 21.03.2014 № 14.1/12-Г-451)
6. **«Основи апаратного та програмного забезпечення роботи комп'ютера»** (автори: Ю.В. Бойко, М.О. Войцеховський, С.М. Дзюба та Т.Г. Проценко; лист ІТЗО від 26.06.2015 № 14.1/12-Г-823.
7. **«Психологія життєвого успіху»** (Автор: Майданик Л.Ю., Рецензенти: Горобець Т.В., Пашченко О.І.)
8. **«Вирішую конфлікти та будує мир навколо себе»** (Автори: В.Л. Андрєєнкова, К.Б. Левченко, Н.В. Лунченко, М.М. Матвійчук).
9. **«Основи критичного мислення»** (Інститут модернізації змісту освіти: схвалено науково-методичною радою з питань освіти Міністерства освіти

та науки України для використання у загальноосвітніх навчальних закладах (протокол №1 від 07 травня 2019 року, лист від 11.06.2019 №22.1/12-Г-343) – *оплата здійснюється за рахунок спеціального фонду ліцею.*

Навчальний план **для учнів 11-х класів** складений відповідно до наказу МОН України від 20.06.2025 №890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» та згідно з таблицею 2, яка містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів, і таблицею 3, яка визначає кількість годин для вивчення профільних предметів.

Навчальний план **11 класу техніко-технологічного профілю** містить перелік базових предметів: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України». Поглиблено вивчаються такі предмети: «Алгебра», «Геометрія», «Інформатика». Кількість годин інваріантної складової в 11 класі техніко-технологічного профілю складає **26,5 годин** (без фізичної культури) з урахуванням, що на 0,5 години збільшилась кількість годин на вивчення «Захисту України».

В 11 класі техніко-технологічного профілю передбачено 8,5 додаткових годин на вивчення профільних дисциплін (табл.2), які розподілено таким чином:

6 годин – на вивчення математики;

0,5 година – на вивчення інформатики;

1 година – на вивчення **факультативного** курсу з математики «Розв’язування задач з параметрами» (Лист ІМЗО від 04.07.2016р.№2.1/12-Г-440);

1 година – на індивідуальну роботу з математики.

Було здійснено перерозподіл кількості годин (біологія – 1 година замість 2 годин, хімія – 1 година замість 2 годин) з метою вивчення інформатики, що

узгоджується з правилами перерозподілу інваріантної складової. Сумарно поглиблене вивчення інформатики складає 4 години.

На викладання вибірково-обов'язкових предметів відводиться 3 години. Було обрано два предмети: «Інформатика» (1,5 годин), «Технології» (1,5 години), які викладаються вже другий рік.

Навчальний план **11 класу природничо-математичного профілю** містить перелік базових предметів: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Математика», «Фізика і астрономія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України». Поглиблено вивчаються такі предмети: «Біологія і екологія», «Хімія». Кількість годин інваріантної складової в 11 класі біолого-хімічного профілю теж складає **26,5 годин** (без фізичної культури) – табл. 2.

8,5 додаткових годин на вивчення профільних дисциплін розподілено таким чином:

3 години – на вивчення біології та екології (сумарно 5 годин);

3,5 години – на вивчення хімії (сумарно 6 годин);

1 година – на факультативний курс «**Основи медичної хімії**» (авт. Бурлака, Л. Основи медичної хімії: програма курсу за вибором для профільного навчання учнів 10–11-х класів: схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах / Л. Бурлака // Хімія. – 2016. – № 12. – С. 21–32).

1 година – на факультативний курс «**Біохімічні основи життя**» (авт. Яковлєва Є.В. Рекомендовано МОН України. Збірник навчальних програм курсів за вибором та факультативів з біології. Кам'янець – Подільський., «Аксіома», 2009);

1 година – на індивідуальну роботу з хімії.

Кількість годин для вивчення профільних дисциплін визначена згідно з таблицею 3.

На викладання вибірково-обов'язкових предметів відводиться 3 години. Було обрано два предмети: «Інформатика» (1,5 годин), «Технології» (1,5 години), які викладаються вже другий рік.

Було здійснено перерозподіл кількості годин (фізика і астрономія – 2,5 години замість 4 з метою вивчення математики(1) та хімії (0,5).

Навчальний план **11 класу суспільно-гуманітарного профілю (мовна галузь знань)** містить перелік базових предметів: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Математика», «Природничі науки» («Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»), «Фізична культура», «Захист України». Навчальний план для 11 класу гуманітарного профілю складений згідно з таблицею 1 до Типової освітньої програми (з експериментальними інтегрованими курсами). Кількість годин інваріантної складової в 11 класі гуманітарного профілю, ураховуючи, що в класі викладається один з двох інтегрованих курсів - «Природничі науки», складає **22 години**.

На вивчення профільних предметів і спеціальних курсів передбачено **11** годин, які розподілено таким чином:

1 година – на вивчення зарубіжної літератури;

3 години – на вивчення англійської мови (сумарно 5 годин);

3 години – на вивчення німецької мови;

1 година – на вивчення всесвітньої історії;

2 години – на вивчення математики (сумарно 5 годин);

1 година – на вивчення профільного курсу «Основи ділового спілкування англійською мовою» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам», відповідно до чинної редакції навчальної програми «Основи ділового спілкування англійською мовою», зареєстрованої в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №4.0008 – 2022).

Додаткові години (2 години) розподілено таким чином:

1 година – на індивідуальну роботу з англійської мови;

1 година – факультативний курс з історії «Становлення української державності». Автори: С. М. Луньов, І. Є. Василенко. Харків: Друкарня "Мадрид", 2015. 22 с.

За рахунок спеціального фонду ліцею фінансується 1 година – на вивчення факультативного курсу «Стилістика сучасної української мови. 10-11 класи». Автори: Авраменко О.М., Чукіна В.Ф. Лист ІМЗО №21.1/12-Г-31 від 03.07.2017 р.). Учням запропоновано вибрати один курс.

На викладання вибірково-обов'язкових предметів відводиться 3 години. Було обрано два предмети: «Інформатика» (1,5 годин), «Мистецтво» (1,5 години), які викладаються вже другий рік.

Навчальний план 11 класу суспільно-гуманітарного профілю (економіко-правова галузь знань) містить перелік базових предметів: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Природничі науки» («Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»), «Фізична культура», «Захист України».

Кількість годин інваріантної складової в 11 класі економіко-правової галузі знань (суспільно-гуманітарний профіль) складає 26,5 годин (без фізичної культури). 8,5 додаткових годин розподілено так:

3 години відведено на поглиблене вивчення економіки;

3 години – на вивчення правознавства;

0,5 години – на вивчення історії України;

1 година – на вивчення факультативного курсу з історії «Становлення української державності». Автори: С. М. Луньов, І. Є. Василенко. Харків: Друкарня "Мадрид", 2015. 22 с.

1 година – на вивчення факультативного курсу «Соціальне шкільне підприємництво» (Лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 25.05.2020 № 22.1/12-Г-303).

Було здійснено перерозподіл кількості годин (біологія – 1 година замість 2 годин, хімія – 1 година замість 2 годин, фізика – 3 години замість 4 з метою вивчення з метою вивчення всесвітньої історії (сумарно 2 години), математики – 4 години замість 3 годин, історії України (3 години).

На викладання вибірково-обов'язкових предметів відводиться 3 години. Було обрано два предмети: «Інформатика» (1,5 годин), «Технології» (1,5 години), які викладаються вже другий рік.

РОЗДІЛ IV. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Оцінювання результатів навчання предметів/інтегрованих курсів вибіркового освітнього компонента здійснюють за рішенням педагогічної ради закладу освіти. Оцінювання результатів навчання учнів/учениць здійснюють згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених державними стандартами на основі компетентнісного підходу. В основу обов'язкових результатів навчання в ліцеї покладено ключові компетентності та вміння, визначені державним стандартом загальної середньої освіти та Стандартом спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Педагогічні працівники проводять формувальне, поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання, вибір їх форм, змісту та способу та забезпечують права учнів на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів їх навчання.

Оцінювання здійснюють із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність і процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, педагоги визначають з урахуванням

дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета/ інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема.

Формувальне оцінювання має на меті:

підтримати навчальний розвиток здобувачів освіти;

вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку;

діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання;

вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;

аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;

мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати;

виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Поточне оцінювання результатів навчання здійснюють із застосуванням таких способів і засобів: усного (опитування індивідуальне, групове тощо); письмового (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази тощо, а також діагностувальні роботи, диктанти й інші); практичного (дослід, практична робота, навчальний проєкт, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей з використанням електронних засобів навчання тощо); комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання, кілька змістових одиниць певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу і передбачають оцінювання (за кількома групами результатів або їх складниками).

Результати оцінювання виражають у балах (від 1 до 12) та/або в оцінювальних судженнях. Оцінювання здійснюють за визначеними критеріями, які дають змогу встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними державними стандартами, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні й учениці.

Тематичне оцінювання визначає рівень навчальних досягнень учнів з певної теми на основі вимог навчальної програми та встановлених критеріїв, враховуючи всі види їхньої навчальної діяльності протягом вивчення цієї теми: самостійні роботи, творчі завдання, контрольні роботи, спостереження за роботою учня тощо.

Семестрове оцінювання базується на результатах поточного, тематичного та підсумкового оцінювання, які містять оцінювання за контрольні роботи, тестування, зокрема й формі Google-форм. Семестрова оцінка виставляється в класному журналі й може бути скоригована за відповідним запитом здобувача освіти відповідно до чинних норм.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок з урахуванням динаміки результатів навчання учня/учениці та сформованості уміння застосовувати набуті знання. Результати семестрового та річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, що видають учневі/учениці щороку.

Загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень учнів/учениць, установлення відповідності між вимогами до знань, умінь і навичок здобувачів освіти та показником оцінки в балах відповідно до рівнів навчальних досягнень (початковий, середній, достатній, високий) у ліцеї здійснюють згідно з Критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 №329 та Орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 №1222.

У закладі освіти розробляються адаптовані критерії до кожного обов'язкового виду роботи з предметів інваріантної складової з урахуванням особливостей вивчення теми, освітньої програми закладу освіти та компетентнісного підходу до викладання предмету.

РОЗДІЛ V. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

На виконання Закону України «Про освіту»

від 05.09.2017 № 2145-VIII, Закону «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX, відповідно до листа Міністерства освіти і науки України № 1/17526-25 від 22.08.25 р. «Про організацію 2025/2026 навчального року в закладах загальної середньої освіти», згідно з освітньою програмою ліцею та Статутом ліцею, на підставі рішення педагогічної ради ліцею від 28.08.2025 (протокол №1) та з метою забезпечення необхідних умов для виконання в повному обсязі інваріантної та варіативної складових змісту загальної середньої освіти, навчальний рік розпочинається 1 вересня 2025 р. і завершується 29 травня 2026 р., з урахуванням проведення навчальних екскурсій та навчальної практики, додаткових консультацій для усунення прогалин у навчанні здобувачів освіти та інших форм організації освітнього процесу, що визначені освітньою програмою ліцею.

Заняття організовано за семестровою системою в змішаному форматі, а саме:

I семестр – з 01 вересня до 26 грудня 2025 р.

II семестр – з 12 січня до 29 травня 2026 р.

осінні канікули – з 27 жовтня до 02 листопада 2025 року (7 днів);

зимові канікули – з 25 грудня 2025 року до 11 січня 2026 року (18 днів);

весняні канікули – з 23 березня до 29 березня 2026 року (7 днів).

Відповідно до безпекової ситуації в Україні, що може вплинути на організацію освітнього процесу в ліцеї, можливі зміни до визначеної структури.